

DOMSTOL

ADMINISTRASJONEN

RETNINGSLINJER FOR KOMPETANSEKRAV TIL JORDSKIFTEDOMMERE

Datert 27. mai 2014

Vedtatt i styremøte i Domstoladministrasjonen 3.-4.- juni 2014

1. BAKGRUNN

Stortinget vedtok 13. desember 2012 en ny bestemmelse i jordskifteloven som innebærer at NMBU sitt monopol på å utdanne kandidater med master i eiendom ble opphevet. Lovbestemmelsen i loven trådte i kraft 1.2. 2013 og har følgende ordlyd:

"Dommarar til jordskifteoverrett og jordskifterett og jordskiftedommar med allment løyve må ha jordskiftefaglig utdanning på mastergradsnivå med fagkrins fastsatt av departementet."

Ved brev av 22.1. 2013 har LMD delegert myndigheten til å fastsette kompetansekravene til Domstoladministrasjonen (DA).

I forarbeidene til den nye lovbestemmelsen jfr. Prop.101L (2013-2013) og under Stortingets behandling av saken, er det gitt føringer som har betydning for både omfanget og innholdet av kompetansekravene.

- Utdanningen må være på mastergradsnivå
- Det skal tas utgangspunkt i gjeldende studieplan ved NMBU og det er ikke meningen å gjøre store endringer i forhold til denne
- Utdanningen skal innrettes slik at innholdet er overførbart mellom utdanningsinstitusjonene

2. FORMÅL

Formålet med retningslinjene er å sikre at kandidater med master i eiendomsfag har en generell kjernekompetanse, kunnskaper og ferdigheter til å kunne kvalifisere seg til å bli jordskiftedommer, uavhengig av utdanningssted og utdanningsløp. Retningslinjene skal til enhver tid sikre at utdanningen er tilpasset jordskiftedomstolens oppgaver og i tråd med samfunnets behov for tviste- og problemløsning knyttet til bruk og utnyttelse av fast eiendom.

3. MASTERGRAD

Det skal foreligge en formell mastergrad som tilfredsstillere kompetansekravene for å kunne bli jordskiftedommer. Kjernekompetanse skal utgjøre minimum 180 studiepoeng inklusive en eventuell masteroppgave.

4. KJERNEKOMPETANSE OG STUDIEPOENG

I kjernekompetansen for jordskiftedommere vil særlig fagene eiendomsfag, juridiske fag, geomatikk og økonomi- og planfag inngå. Det vil være glidende overganger mellom en del fag, særlig gjelder dette fagene innenfor eiendom og jus. Det avgjørende er at faggruppene samlet sett oppfyller kravene til kunnskap, ferdigheter og kompetanse.

4.1 Eiendomsfag

Eiendomsfag skal utgjøre tyngdepunktet i masterutdannelsen og kompetansen skal ligge på et høyt nivå. Kandidaten må ha kunnskap om jordskifteloven, begrepene ved jordskifte, de materielle delene ved et jordskifte, problemanalyse, og planlegging. Kandidaten må også ha kunnskap om utviklingstrekk ved eiendoms-, ressurs- og bruksforhold i Norge og hovedtrekkene i historisk eiendomsgeografi og eiendomsdannelse, herunder for Samiske områder. I tillegg må de ha kunnskap om viktige dokumenttyper innenfor eiendomsfaget, som for eksempel kjøpekontrakter, skjøter, delingsforretninger, utskiftningsforretninger og kart. Det forutsettes slik kunnskap i både urbane og rurale områder. Videre skal kandidaten ha kunnskap om ulike lover for overføring av fast eiendom og rettsvernproblematikk, eiendomsregistrering og eiendomsdanning, verdsetting av fast eiendom samt ekspropriasjon og grunnerverv.

Omfang: Minst 75 studiepoeng

4.2 Juridiske fag

Det forutsettes kunnskap om grunnleggende juridisk metode og rettssystemet i Norge, samt tolkningslære og teknikker for å kunne løse saker i praksis. Sentralt vil være sivilprosess, jordskifteprosess og skjønnsprosess. Kandidaten må kunne analysere og drøfte sivil- og jordskifteprosessuelle spørsmål. Videre kunnskap om offentlig forvaltning og saksbehandling, slik at kandidaten er i stand til å vurdere grensene for forvaltningens myndighetsutøvelse. God kunnskap om og forståelse for miljørettsfag, herunder innføring i plan- og bygningsloven, forurensningsloven, naturmangfoldloven, kulturminneloven, energiloven, jordloven, friluftsløven mv. Kandidaten skal kunne se de ulike lovene i sammenheng, forstå og drøfte praktiske oppgaver, kjenne til relevant rettspraksis og forvaltningspraksis.

Kandidaten skal videre ha god kunnskap om eierrådighet og rettigheter i fast eiendom. Viktige temaer er matrikkel og tinglysningsordning, erverv av eiendomsrett - herunder hevd, eiendomsgrenser, servitutter, tomtefeste, nabolov, gjerdehold og beitelov, sameie, eierrådighet og samfunnskontroll. Videre forutsettes kunnskap i plan- og bygningsrett og avtalerett.

Omfang: Minst 55 studiepoeng

4.3 Geomatikk

Geomatikk er et samlebegrep for fag som arbeider med stedfestet (koordinatfestet) informasjon. Fagfeltet omfatter således fag som landmåling, fotogrammetri, geodesi, GIS m.m. Kandidaten må ha grunnleggende kunnskap om kart, landmåling og geografiske databaser. Faget bør også omfatte kunnskap om kartframstilling i et historisk perspektiv. Det forutsettes også kunnskap om kvalitet og nøyaktighet på geodata.

Omfang: Minst 20 studiepoeng

4.4 Økonomi og planfag

Planer etter plan og bygningslov, særlig kommuneplan og reguleringsplan, er viktige forutsetninger for jordskifterettens arbeid. Kandidaten bør derfor ha god kunnskap om de ulike plantypene og planprosessene. Sentralt i dette blir det å gi kandidatene innsikt og kunnskap i prosessene som leder fram til godkjent plan, hvem som er aktørene i planprosessen, rettsvirkningene av godkjent plan og hvordan slike planer kan endres. Kandidaten bør videre ha innsikt i byggesaksbehandlingen av enkeltsøknader.

Kandidaten må ha kunnskap om samfunnsøkonomi og bedriftsøkonomi. Dette er nødvendig både for å forstå og utføre verdsetting etter de prinsipper som gjelder, og for å kunne vurdere de økonomiske konsekvensene av de tiltak jordskifteretten beslutter.

Omfang: Minst 30 studiepoeng

5. REALKOMPETANSE

Manglende faglig kompetanse kan ikke erstattes av realkompetanse.

6. MASTEROPPGAVER

Det ligger til utdanningsinstitusjonenes faglige skjønn å vurdere hvorvidt kandidaten som tidligere har avlagt en masteroppgave, skal ha anledning til å gjenbruke denne i graden master i eiendom.